

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

FARKLI PIX VE AZOTLU GÜBRELEME DOZ UYGULAMALARININ PAMUKTA VERİME VE VERİM KOMPONENTLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Remzi ALTINKAYA

Adnan Menderes Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Tarla Bitkileri Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Hüseyin BAŞAL

Bu çalışma, farklı Pix (mepiquat chloride, 1.1 Dimethyl piperidinium chloride) ve azotlu gübreleme doz uygulamalarının Carmen pamuk (*Gossypium hirsutum* L.) çeşidinde verim, verim komponentleri ve lif kalite özellikleri üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Deneme, Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi deneme tarlalarında bölünen bölünmüş deneme deseninde dört tekrarlamalı olarak 2008 yılında yürütülmüştür. Araştırmada 0, 6, 12, 18 ve 24 N kg/da saf azot dozları ana parsel, üç farklı Pix uygulama dozu (0, 100 ve 150 cc/da) ise alt parsel olarak alınmıştır. Pix ve azot dozu interaksiyonun çırçır randımanı ve lif inceliği dışında kalan tüm özellikler için önemli olduğu saptanmıştır. İncelenen özellikler arasında bitkide koza sayısı, koza kütlü ağırlığı, bitki verimi ve kütlü pamuk verimi için en yüksek değerler 18 kg/da N ve 100 cc/da Pix uygulamasında görülmüştür. Pix dozunun tüm azot uygulamalarında bitki boyunu kısalttığı belirlenmiştir. Yüksek N dozu uygulamasının lif uzunluğunu ve inceliğini artırdığı, Pix uygulama dozundaki artışın ise lif uzunluğunu etkilemediği fakat lif inceliğini düşürdüğü saptanmıştır. Lif kopma dayanıklılığı Pix ve azot dozu uygulamasına farklı tepki vermiş, en yüksek değerler 6 ve 18 kg/da N ve 100 cc/da Pix ve 12 kg/da N ve 0 cc Pix uygulamalarında saptanmıştır. Bu araştırmada kütlü pamuk verimini artırmak amacı ile yüksek azot dozu (24 kg/da N) uygulamasının artırılmış Pix dozu (150 cc/da) ile kontrol altına alınamayacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler:

Gossypium hirsutum L., kütlü pamuk verimi, lif kalite özellikleri.